

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Raymundi Luli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

Et per hoc datur intelligi, quod viri spiri-
rituales non tenentur obedire Romanæ
Ecclesiæ, nec acquiescere eius iudicio.

Quartusdecimus error: quod tertius ordo cle-
ricorum, qui secundum prædictum librum est
ordo religiosorum, non tenetur se exponere
morti pro defensione fidei, aut conseruatione
cultus Christi, sed secus de alijs hominibus.

Quintusdecimus error: quod populus Græ-
cus magis ambulat secundum spiritum, quam
populus Latinus.

Et per hoc datur intelligi, quod popu-
lus Græcus magis est in statu saluando-
rum, & magis est adhærendum ei, quam
populo Romanæ Ecclesiæ.

Sextusdecimus error: quod sicut filius opera-
tur salutem populi Romani siue Latini, qui si-
lium repræsentat: sic pater operatur salutem po-
puli Græci, qui Spiritum repræsentat.

Et per hoc datur intelligi: quod pater
saluum faciet populum Grecum, & Iudai-
cum: qui spiritum repræsentant.

Decimusseptimus error: quod sicut veniente
Ioanne Baptista, ea quæ præcesserunt, refutata
sunt necessario, propter noua superuenientia: ita
adueniente tempore Spiritus sancti, siue tertio
statu mundi, ea quæ præcesserunt, refutabuntur
necessario, propter noua quæ superuenient.

Ex quo datur intelligi, ibidem, quod
nouum testamentum refutabitur, & vetus
projicietur.

Decimus octauus error: quod Spiritus san-
ctus aliquid recipit ab Ecclesiâ, sicut Christus
in quantum homo accepit à Spiritu sancto.

Decimus nonus error: quod Christus, & Apo-
stoli eius non fuerunt perfecti in vita contem-
platiua.

Vicesimus error: quod actiua vita vsq; ad tẽ-
pus Abbatis Ioachim fructuosa fuit: sed nũc fru-
ctiuosa non est: contemplatiua vero vita ab ipso
Ioachim fructificare cœpit, & amodo in perfe-
ctis successoribus eius perfectius manebit.

Et per hoc datur intelligi ibidẽ, quod
ordo clericorum, ad quem pertinet vita
actiua, amodo non fructificabit in ædifica-
tione Ecclesiæ, & conseruatione; nec om-
nino in regimine; sed ordo monachorum
in his fructificabit.

Vicesimus primus error: quod aliquis de ordi-
ne religiosorum futurus est, qui præferetur om-
nibus dignitate, & gloria, in quo implebitur pro-
phetia, & promissio Psalmistæ dicentis: Hunc
cecidit mihi in præclaris: etenim hæreditas
mea præclara est mihi.

Vicesimus secundus error: quod ille ordo in
quo complebitur prædicta promissio Psalmistæ
nunquam conualecet, quando ordo clericorum desi-
nerit petire.

Vicesimus tertius error: quod ille ordo paruu

lorum est, in quo complebitur promissio prædi-
cta Psalmistæ.

Vicesimus quartus error: quod sicut in primo
statu mundi fuit commissum regnum, seu regi-
men totius Ecclesiæ à Patre aliquibus de ordine
coniugatorum, in quo auctorizatus fuit ille or-
do: sic etiam in tertio statu mundi committetur
alicui, vel aliquibus de ordine monachorum à
Spiritu sancto, in quo vel quibus ab ipso gloria-
bitur ille ordo.

Vicesimus quintus error: quod illi, qui præsit
collegijs monachorum, in diebus istis cogitare
debent de recessu à sæcularibus, & parare se ad
reuertendum ad antiquum populũ Iudæorum.

Vicesimus sextus error: quod prædicatores,
qui erunt in ultimo statu mundi; erunt maioris
dignitatis, & auctoritatis, quam prædicatores
primitiue Ecclesiæ.

Vicesimus septimus error: quod prædicatores,
& doctores religiosi viri quando infestabuntur
à clericis, transibunt ad infideles, & timendum
est ne ad hoc transeant, vt cogant eos in prælium
contra Romanam Ecclesiã, iuxta doctrinã
Ioannis, Apoc. 15.

De Raymundo Lullo, & eius erroribus.

Postea s̄ dominus Papa Gregorius X I. in
Consistorio etiam de consilio fratrum interdi-
xit, & condemnauit doctrinã cuiusdam Ray-
mundi Lulli Catalani mercatoris, de Ciuitate
Maioricarum oriundi, laici, phãtaistici, imperiti,
qui quãplures libros ediderat in vulgari Catala-
nico, quia totalitẽr grammaticã ignorabat: quæ
doctrina erat plurimum diulgata, quam credi-
tur habuisse à diabolo, cum eã non habuerit ab
homine, nec humano studio, nec à Deo, cum

Deus non sit doctor f̄ hæresum, nec errorum: li-
cet ipse Raymundus asserat in libris suis, q̄ eam
habuit in quodam monte à Christo, qui sibi (vt
dixit) apparuit Crucifixus: qui putatur fuisse dia-
bolus, & non Christus. Quæ doctrina durauit fe-
rẽ per octauaginta annos quousque scilicet, fra-
ter Nicolaus EymERICI ordinis Prædicatorũ Ara-
goniæ Inquisitor ex certis causis habens eandẽ
multum suspectam de hæretica prauitate, illam
multo cum labore transcurrit, & postea præsen-
tauit prædicto Domino Papæ Gregorio viginti
volumina, & causa cõmissa domino Cardinali
Hostiensis, de eius mandato fuerunt per vigin-
ti & vltra Magistros in Theologia diligenter exa-
minata: & tandem de fratrum consilio, vt verẽ hæ-
reticalia condẽnata, & tota doctrina generalitẽr
interdicta: quæ doctrina continebat plus quam
quingentos articulos erroneos, de quibus, vt pro-
lixitati parcatur, centum præsentibus inseruntur.

Primus articulus est: quod Deus habet multas
essentias. In lib. de philosophia amoris.

Secundus: q̄ in diuinis essentia nõ est otiosa,
sed essẽtiat, & natura naturificat, bonitas bonifi-
cat, & infinitas infinificat, & æternitas æternifi-
cat.

Raymundi
Lulli errores

cat. In lib. de centum Dei nominibus, & in lib. super primo senten. q. 2.

Tertius: quod sicut leo se habet ad leonificandum, & homo ad hominificandum: sic & multo plus diuina natura se habet ad naturificandum, & diuinitas ad diuinitificandum. In lib. super primo sententiarum, q. 2.

Quartus: quod sicut diuina natura requirit agere intrinsecè, scilicet, naturare: sic sua bonitas requirit bonificare, magnitudo magnificare, aternitas aternificare, & sic de alijs, cum sint cum ipsa natura vnum numero. In lib. super primo sententiarum, q. 2.

Quintus: quod sicut Deus naturale habet intelligere, & amare intrinsecè: ita intrinsecè habet naturale bonificare, aternificare, possificare & virtuosificare. In lib. super primo senten. & in lib. de centum Dei nominibus.

Sextus: quod quia non est altera aternitas nisi Dei, oportet, quod substantia se habeat, ut suppositum aternans, ut de se ipsa producat aternum bonum. In lib. contemplationum.

Septimus: quod in diuinis est dare commune suppositum, quod respondet secundum suam naturam rationibus diuinis in producendo bonum. In libro contemplationum in pluribus locis, & in lib. de septem arboribus.

Octauus quod in diuinis sunt tres personæ, & non plures, nec pauciores, scilicet, vnus, vnibilis, & vnire: deificans, deificabilis, & deificare: aternificans, aternificabilis, & aternificare. In lib. de septem arboribus.

Nonus, quod in diuinis deificatiuus, bonificatiuus, & aternificatiuus, virtuosificatiuus, possificatiuus, & in amore intellectiuus est Pater deificabilis, bonificabilis, aternificabilis, virtuosificabilis, possificabilis: & in amore intelligibilis est Filius: sed deificare, bonificare, aternificare, virtuosificare, possificare, & in amore intelligere, est Spiritus sanctus. In lib. de centum Dei nominibus, & in lib. de vij. arboribus.

Decimus: quod essentia & natura Dei patris generat filium. In lib. de centum Dei nominibus, & in lib. de ecclesiasticis prouerbis.

Vndecimus: quod Deus pater est antequam Deus filius. In lib. de vij. arboribus.

Duodecimus: quod Deus pater, in quantum pater, est suppositum singulare, sed in quantum respondet iuis rationibus ad procedendum filium, est suppositum commune. In lib. de 7. arboribus.

Tertiusdecimus: quod si Deus non fuisset pater, non potuisset esse pater aternitatis, cuius est pater. est, in quantum eam dedit filio per generationem. In lib. de ecclesiasticis prouer.

Quartusdecimus: quod Deus pater est multiplicabilis, & Deus filius conformiter. In lib. de cõtritione, confessione, satisfactione, & oratione.

Quintusdecimus: quod Deus filius est à Deo patre totus generatus, & tota eius essentia, & natura. In lib. orationum.

Sextusdecimus: quod Deus filius sic essentia liter est de essentia productus, sicut personaliter de persona. In libro super primum sententia-

rum, quæst. 4.
Decimusseptimus: quod Dei filij essentia relata ad personam filij sic est genita, sicut est ingenta essentia patris relata ad personam patris. In lib. super 1. sent. q. 24.

Decimus octauus: quod Deus, qui est filius deitatis, est pater hominis deificati, propter hoc ut deificare patri assimiletur. In lib. de centum Dei nominibus.

Decimus nonus: quod Spiritus sanctus est conceptus de patre, & filio. In lib. de ecclesiasticis prouerbis.

Vigésimus: quod Spiritus sanctus procedit à patre, & filio, ut æqualis sit patri, & filio, ita quod habeat duas passiones, vnã scilicet à patre, & alia à filio, sicut pater habet duas actiones, & filius vnã actionem, & vnã passionem. In lib. de 7. arboribus, & in lib. super 1. sent. q. 12.

Vigésimus primus: quod duæ passiones Spiritus sancti sunt de tota actiuitate patris, & stant sicut vnã persona, sicut duæ actiuitates vnum principium. In lib. de 7. arboribus.

Vigésimus secundus: quod de patre, filio, & Spiritu sancto sic est, quod quilibet eorum statim cõpletus, sicut alius, & stant omnes tres vnus Deus nõ distincti in aliquo. In lib. de cõfessione cõtritione, satisfactione, tempore, & oratione.

Vigésimus tertius: quod tantum sunt tres personæ diuinæ in vnione, quod nulla illarum trium potest aliquid agere intrinsecè sine alijs: quia nec generare, nec spirare. In lib. contempl.

Vigésimus quartus: quod generatio, & processio nõ possunt esse in diuinis, per vnã vel duas personas solum minus de omnibus tribus. In lib. de contempla.

Vigésimus quintus: quod stante filio de toto patre, & stante Spiritu sancto de totis ambobus sine aliqua conditione contrarietatis, stat eorundem distinctio, & concordia in maiori parte. quæ potest esse, & tres personæ diuinæ distinguuntur maiori distinctione, quæ potest esse. In libro de 7. arboribus.

Vigésimus sextus: quod sicut inter patrem, & filium in diuinis est maior vnitas, & concordia, quæ potest esse, sic inter eos est maior distinctio, quæ potest esse. In lib. de 7. arboribus.

Vigésimus septimus: quod male faciunt illi, qui dicunt, quod inter patrem, & filium, & Spiritum sanctum non sit tanta distinctio, quanta est inter Deum, & equum, cum inter diuinas personas sit maior concordia, quæ inter Deum, & equum: quæ maior concordia non potest esse sine maiori distinctione personarum. In lib. de 7. arboribus.

Vigésimus octauus: quod extra Deum differentia est maior in pluralitate, & concordia in vnitate, sed in Deo est æqualitas in differentia, & vnitate. In lib. amati, & amicit.

Vigésimus nonus, quod in quantum filius in diuinis est distinctus à Patre, & Spiritu sancto personaliter, potest esse incarnatus sine hoc quod illi non sunt incarnati: sed in quantum omnes tres personæ sunt vnã essentia, & natura, oportet quod Pater, & Spiritus sanctus sint ita veraciter homo per

per incarnationem, sicut Filius. In li. 7. de arbo.

Trigesimus: quod unitas naturæ, & essentia diuina facit stare æqualiter tres personas diuinas hominem deitatum. In lib. de 7. arboribus.

Trigesimus primus: quod in persona filii Dei accepit natura humana participatione cum persona Dei patris, & Dei Spiritus sancti. In lib. de ecclesiasticis prouerbis.

Trigesimus secundus: quod tunc quando Filius Dei accepit humanam naturam, produxit personam hominem in sua persona: sic in amando esse hominem, sicut produxit cum Patre Spiritum sanctum. In lib. de 7. arboribus.

Trigesimus tertius: quod esse humanum est nobilior esse, quod Deus creauit, & homo melior creatura, quæ sit: & sicut essentia diuina est summum esse in bonitate, ita Filius Dei fuit incarnatus in meliori esse, quod sit post diuinum esse. In lib. contempla.

Trigesimus quartus: quod diuina natura, quæ est Filius Dei, uoluit esse induta de humana natura, quæ est Christus homo. In lib. de 7. arboribus.

Trigesimus quintus: quod Deus pro humano genere saluando sine hoc quod humanum genus non petiuit veniam, uoluit ei indulgere per incarnationem, quam accepit misericordia, quæ est Deus. In lib. de 7. arboribus.

Trigesimus sextus: quod si humana natura potuisset elongare à diuina natura, & eam fugere, ut non incarnaret se in ea, fecisset: sed natura diuina accessit ad humanam naturam, & incarnauit se in illa in lib. contempla.

Trigesimus septimus: quod natura diuina in Christo uita humanitati à peccato originali purificauit, custodiuit, & mundauit eius humanitatem, ut non esset in ea. In lib. contemplationum.

Trigesimus octauus: quod in Christo sunt tres naturæ, scilicet diuina, anima rationalis, & corpus humanum; & propter quamlibet istarum naturarum est rex, nam propter naturam diuinam est rex diuinus, & æternus, propter animam rationalem est rex omnium spirituum creatorum, & creabilem, sed propter corpus humanum est rex totius corporalis naturæ. In lib. de Benedicta tu.

Trigesimus nonus: quod substantia Christi humanitatis distinguitur in tres res, scilicet, animam, corpus, & spiritum, qui exit à duobus, scilicet, à corpore & anima. In lib. contempla.

Quadragesimus: quod anima Christi diligit suam formam, & suam materiam: quæ forma anime Christi est nobilior, pulchrior, melior, & honorabilior forma quæ sit; nec alia forma aliarum creaturarum habent tantam uirtutem, sicut habet sola forma anime Christi: in qua propter eius pulchritudinem illi, qui sunt in paradiso, habent magnam gloriam. In lib. contempla.

Quadragesimus primus: quod per Christum principaliter est mundus creatus de nihilo. In lib. de centum Dei nominibus.

Quadragesimus secundus: quod diuina natura, & humana in Christo sunt magna in differentia & concordia; & tam magna, quæ sicut est concordia maior, quam alia concordia, quæ sit inter

A creatorem, & creaturam, oportet quod sit differentia maior inter diuinam naturam, & humanam in Christo, quæ aliqua differentia, quæ sit inter creatorem, & creaturam. In lib. de 7. arboribus.

† Videtur his decessit dicitio ita.

Quadragesimus tertius, quod inter uerbum diuinum, & animam, quam assumpsit, est magna concordia per coniunctionem, & unionem; & ita magna, quod uerbum est anima, & homo, & homo est uerbum cum omnibus partibus suis, & uerbum conuertitur cum anima. In lib. super primo sentent. q. 7.

B Quadragesimus quartus: quod anima Christi est instrumentum, & uerbum est agens, & ideo mediante anima Christi uerbum comprehendit, & non immediate. In lib. 3. sententiarum. q. 17.

Quadragesimus quintus: quod Christo ita fuit leue in die passionis sue dolores sustinere, sicut dicere. In lib. contempla.

Quadragesimus sextus: quod tota humana natura Iesu Christi in passione penam habebat, & tota diuina natura penam eius sentiebat. In lib. de ecclesiasticis prouer.

Quadragesimus septimus: quod corpus Christi stans in Cruce fuit mortuum, in quantum anima dimisit illud, & non fuit mortuum, in quantum deitas ab eo non recessit; nec coniunctio diuina natura, & humana fuit diuisa: remansit ergo Christus uiuus, & mortuus: fuit mortuus secundum naturam naturalem, sed remansit uiuus supra naturam naturalem. In lib. de 7. arboribus.

Quadragesimus octauus, quod mortuus fuit Christus homo secundum mortem humanam; sed remansit homo Deus, in quantum Deus remansit homo. In lib. de 7. arboribus.

Quadragesimus nonus, quod resurrexit Christus propter hoc, ut esset homo coniunctus ex anima, & corpore, sicut erat homo antequam moretur; & quando, fuit mortuus, fuit homo, in quantum filius Dei erat homo. In lib. de 7. arboribus.

D Quinquagesimus, quod in celo imperiali sunt anime sanctorum, & in illo uident Deum, & contemplantur facie ad faciem, & oculo spirituali ad oculum; & in istis locis inferioribus nulla anima potest uidere nec contemplari Deum sine medio, quod est species phantastica. Est ergo nobilior locus ille superior, quam ille inferior; oportet ergo quod Christus ascenderit corpus suum in altum. In lib. de 7. arboribus.

† al. assumptio.

¶ al. assumptio. ruit ergo quod Christus ascenderit corpus suum in altum. In lib. de 7. arboribus.

E In quo uideatur intelligere, quod anima Christi usque post ascensionem non contemplantur, nec contemplari potuit diuinam essentiam immediate, & facialiter.

Quinquagesimus primus, quod Dei filius est bonus ratione bonitatis beate Mariæ, quæ est bona per naturam, & naturalem habet proprietatem, quod est bona in seipsa in tantum quod non fecit peccatum mortale nec ueniale, sed habet proprietatem per seipsam faciendi bonum. In lib. de beata Maria.

Quinquagesimus secundus, quod beata Maria relaxat peccatoribus culpas, & peccata, & potest plus peccatoribus indulgere, quæ ipsi peccare, donec

R natque